

PERSBERICHT

BELGIË MOET DURVEN KIEZEN OP EUROPESE TOP

Brussel, 22 oktober 2014.

Aan de vooravond van de belangrijke Europese top rond klimaat en energie, moeten de Belgische regeringen scherpe eisen durven stellen op Europees niveau. Dat zegt de elektriciteitsverbruikende industrie bij monde van Febeliec. De federatie wijst er op dat in de volgende maanden cruciale keuzes zullen moeten worden gemaakt over onze elektriciteitsvoorziening, en over hoe we die tegelijk betaalbaar, betrouwbaar en milieuvriendelijk kunnen maken. “Zelden stonden bevoorradingszekerheid en betaalbaarheid van elektriciteit zo hoog op de agenda.”, aldus Peter Claes, directeur van Febeliec. “We betwisten niet dat we moeten gaan voor hernieuwbare energie maar we zijn niet klaar om de bestaande centrales los te laten. België moet ook pleiten om de huidige verwarring van reguleringen enerzijds en liberalisering anderzijds op te heffen en een keuze te maken die voor iedereen geldt.”, aldus Peter Claes. Febeliec wil dat de Belgische regeringsleiders een duidelijke richting aangeven op de Europese top van 23 en 24 oktober. Hierbij dringen zich onder meer onderstaande keuzes op.

1. Gaan voor hernieuwbare energie, maar de bestaande technologie niet loslaten.

Europa heeft de laatste jaren resoluut de kaart van de hernieuwbare energie getrokken. Vooral wind- en zonne-energie werden daarbij fors gesubsidieerd, en kenden een snelle ontwikkeling in heel wat landen (Duitsland, Spanje, België, ...). Hoewel grote vooruitgang werd geboekt op technologisch en economisch vlak, blijft hernieuwbare energie vooralsnog duurder in vergelijking met fossiele brandstoffen. Zon en wind zijn bovendien niet altijd in voldoende mate beschikbaar, en dus moeten andere, betrouwbare elektriciteitscentrales achter de hand worden gehouden om op elk moment aan de vraag te kunnen voldoen. Opslag van elektriciteit en vraagbeheersing kunnen die kosten op termijn wellicht doen afnemen, maar vragen nog heel wat onderzoek en ontwikkeling. Hernieuwbare energie heeft heel wat potentieel om de uitstoot van broeikasgassen en onze energie-afhankelijkheid terug te dringen, maar vandaag zou de prioriteit moeten gaan naar de verbetering van de bestaande technologieën en de ontwikkeling van nieuwe.

2. Knopen doorhakken: ofwel vrije markt, ofwel regulering, maar stop de mikmak.

Met de liberaliseringsgolf op het einde van de vorige eeuw werden ook de (in Europa traditioneel gereguleerde) markten voor elektriciteit en aardgas opengesteld voor internationale concurrentie. Het werd een moeizaam proces, met opeenvolgende wetgevende “pakketten” en steeds meer gerichte reglementering van de markt. Meer dan 15 jaar later kan men nog steeds niet spreken van een succes. Energie blijft hoofdzakelijk een bevoegdheid van de lidstaten, die slechts zeer schoorvoetend bereid blijken te zijn om meer samen te werken op het vlak van brandstofkeuze, energieprijzen en grensoverschrijdende verbindingen. De vrijmaking wordt bovendien doorkruist door een Europees klimaatbeleid gericht op de reductie van broeikasgassen en (vooral) snelle ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen. Het resultaat is een lappendeken van nationale “markten” met een amalgaam van specifieke gereguleerde prijzen, de meest diverse steunmechanismes voor allerlei technologieën en steeds minder ruimte voor echte grensoverschrijdende concurrentie. Europa moet dan ook dringend en resoluut kiezen voor een werkzaam model van reële vrijmaking en integratie van de markt, zo niet is een terugkeer naar regulering onvermijdelijk.

3. Meer Europa, minder belangenverdediging van individuele lidstaten.

Energiebeleid behoort niet tot de kerntaken van de Europese Unie, al hebben de Europese instellingen wel een belangrijke rol te spelen bij het uitwerken en zelfs opleggen van een algemeen kader voor het beleid van de lidstaten. Deze laatste blijven echter op heel wat cruciale punten kiezen voor nationale belangen (brandstofkeuze voor elektriciteitsproductie, steunmechanismes voor hernieuwbare energie, capaciteitsmechanismes voor gasgestookte centrales, prijsgaranties voor kerncentrales, voorkeursbehandelingen en ga zo maar door). In een dergelijke context blijft een geïntegreerde Europese elektriciteitsmarkt een verre utopie, en leiden inefficiënte en tegenstrijdige nationale beslissingen tot significante meerkosten voor alle gebruikers. Zonder meer harmonisatie van het Europese energiebeleid kan er dan ook geen sprake zijn van een efficiënt werkende Europese elektriciteitsmarkt.

Febeliec vertegenwoordigt de industriële energieverbruikers in België. Zij ijvert voor competitieve prijzen voor elektriciteit en aardgas voor industriële activiteiten in België, en voor een verbeterde bevoorradingszekerheid in energie. Febeliec telt als leden 6 sectorfederaties (chemie en life sciences, staal, glas, papierdeeg & papier, extractieve nijverheid, textiel en houtverwerking) en 24 bedrijven (Air Liquide, Air Products, Aperam, ArcelorMittal, Aurubis Belgium, BASF Antwerpen, Bayer Antwerpen, Bekaert, Borealis, Dow Belgium, Evonik Degussa Antwerpen, Infrabel, Ineos, Lanxess, NLMK Belgium, Nyrstar Belgium, Praxair, Sol, Solvay, Tessenderlo Chemie, Total Petrochemicals & Refining, Umicore, Unilin en Yara). Samen vertegenwoordigen zij ruim 80% van het industriële verbruik van elektriciteit en aardgas in België en zo'n 230.000 industriële jobs.

4. Industrie mag niet slachtoffer worden van de hervorming van de emissierechtenhandel.

Sinds 2005 worden de grootste industriële spelers in de EU (met inbegrip van de elektriciteitsproducenten) verplicht om hun CO₂-uitstoot af te dekken door de inlevering van emissierechten, die ze kunnen verkrijgen door gratis toewijzing, via veilingen of via aankoop in de markt. De prijs van de rechten wordt bepaald door vraag en aanbod, en is de laatste jaren (onder meer door de economische crisis) fors gedaald. Er worden daarom grondige hervormingen voorgesteld, die evenwel nefast kunnen zijn voor de Europese industrie. Het is daarbij cruciaal dat industriële activiteiten die tegelijk energie-intensief zijn en onderhevig aan globale concurrentie, zich verder kunnen blijven ontwikkelen in Europa, op voorwaarde dat ze ambitieuze doelstellingen halen inzake energie-efficiëntie.

Europa staat voor ingrijpende keuzes voor haar elektriciteitsvoorziening. Over de doelstellingen is iedereen het eens: stroom moet betrouwbaar, betaalbaar en milieuvriendelijk zijn. Maar over de middelen verschillen de meningen: resoluut voor hernieuwbaar, al dan niet aangevuld met aardgas? Steenkool met opslag van CO₂? Of toch maar nucleair, met zo snel mogelijk een overgang naar de nieuwste generatie centrales? Dat alles in of uit de markt? In Europees verband of ieder voor zich? In deze complexe omgeving moet ook België snel de nodige keuzes maken. Niet kiezen is immers nefast, zoals de situatie van vandaag aantoonde. De toekomst van onze industrie en haar werknemers hangt ervan af.

Febeliec, namens de industriële gebruikers van elektriciteit in België.

Contact: Thérèse van Bellinghen (Op de Beeck & Partners) - 0475/47.82.33 - therese@opdebeeck-partners.be